

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHAN THỊ THU HẰNG

**GIÁO DỤC Ý THỨC BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG
CHO THANH NIÊN CỦA ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH
HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN, NĂM 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHAN THỊ THU HẰNG

**GIÁO DỤC Ý THỨC BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG
CHO THANH NIÊN CỦA ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH
HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Ngành: LL&PPDH BỘ MÔN LLCT
Mã số: 8.14.01.11**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. ĐỒNG VĂN QUÂN

THÁI NGUYÊN, NĂM 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, dưới sự hướng dẫn của TS.Đông Văn Quân, có kế thừa một số kết quả nghiên cứu liên quan đã được công bố. Các số liệu, tài liệu trong luận văn là trung thực, đảm bảo tính khách quan và có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng.

Tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm trước Hội đồng khoa học về luận văn của mình.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2018

Tác giả

Phan Thị Thu Hằng

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thiện luận văn “*Giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên của đoàn TNCS Hồ Chí Minh huyện Đông Hỷ - tỉnh Thái Nguyên*”, trước hết em bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với TS Đồng Văn Quân, người đã tận tâm hướng dẫn, tạo mọi điều kiện thuận lợi cho em nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Em xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo và các phòng ban khác của trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo điều kiện, giúp đỡ cho em được học tập và nghiên cứu khoa học. Em cũng xin chân thành cảm ơn các thầy cô Khoa Giáo dục chính trị đã tận tình giảng dạy, hướng dẫn em trong suốt thời gian qua.

Xin được gửi lời cảm ơn tới anh em, bạn bè, những người thân trong gia đình đã động viên, giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2018

Tác giả luận văn

Phan Thị Thu Hằng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	iv
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	4
4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu	4
5. Những đóng góp mới của đề tài	4
6. Giả thiết khoa học	5
7. Kết cấu của đề tài	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA VIỆC GIÁO DỤC Ý THỨC	
BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG CHO THANH NIÊN	6
1.1. Lịch sử nghiên cứu của đề tài	6
1.1.1. Lịch sử nghiên cứu ở nước ngoài	6
1.1.2. Lịch sử nghiên cứu ở trong nước	9
1.2. Một số khái niệm cơ bản	11
1.2.1. Khái niệm môi trường	11
1.2.2. Khái niệm ô nhiễm môi trường, khủng hoảng môi trường, bảo vệ môi trường và thanh niên	14
1.2.3. Giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên	19
1.3. Tầm quan trọng và nội dung giáo dục, hình thức giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên	22
1.3.1. Tầm quan trọng của việc giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên	22
1.3.2. Nội dung, hình thức giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên	25

Chương 2. THỰC TRẠNG GIÁO DỤC Ý THỨC BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG CHO THANH NIÊN CỦA ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN.....	32
2.1. Đặc điểm của thanh niên, hoạt động đoàn và công tác thanh niên tại huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên hiện nay	32
2.1.1. Đặc điểm của thanh niên huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên hiện nay	32
2.1.2. Hoạt động đoàn và công tác thanh niên tại huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên hiện nay.....	35
2.2. Những thành tựu và nguyên nhân của việc giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên của đoàn TNCS Hồ Chí Minh huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên hiện nay.....	38
2.2.1. Thành tựu đạt được trong giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên của đoàn TNCS Hồ Chí Minh huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên hiện nay.....	38
2.2.2. Nguyên nhân của những thành tựu đạt được trong giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên của đoàn TNCS Hồ Chí Minh huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên hiện nay	45
2.3. Một số hạn chế và nguyên nhân trong giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên của đoàn TNCS Hồ Chí Minh huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên hiện nay	47
2.3.1. Hạn chế trong giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên của đoàn TNCS Hồ Chí Minh huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên hiện nay	47
2.3.2. Nguyên nhân của những hạn chế trong giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên của đoàn TNCS Hồ Chí Minh huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên hiện nay.....	52

Chương 3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP CƠ BẢN GIÁO DỤC Ý THỨC BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG CHO THANH NIÊN CỦA ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN.....	54
3.1. Các nguyên tắc đề xuất giải pháp giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho thanh niên của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh huyện Đồng Hỷ, Tỉnh Thái Nguyên	55
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	55
3.1.2. Nguyên tắc bảo đảm tính thực tiễn	55
3.2. Các giải pháp giáo dục ý thức bảo vệ môi trường trường cho thanh niên của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh huyện Đồng Hỷ, Tỉnh Thái Nguyên	56
3.2.1. Nhóm giải pháp tuyên truyền.....	56
3.2.2. Nhóm giải pháp xây dựng cơ chế, chính sách	63
3.2.3. Nhóm giải pháp thực tiễn.....	66
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	72
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	75
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

BCHTW	Ban chấp hành trung ương
BĐKH	Biến đổi khí hậu
BVMT	Bảo vệ môi trường
CT/TW	Chỉ thị trung ương
ĐVTN	Đoàn viên thanh niên
IUCN	Hiệp hội quốc tế về bảo vệ môi trường
NQ/TW	Nghị quyết trung ương
TN&MT	Tài nguyên và môi trường
TNCS	Thanh niên cộng sản
UBND	Ủy ban nhân dân
UNEP	Chương trình Môi trường Liên Hợp Quốc

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Môi trường tự nhiên là một trong những điều kiện khách quan, thường xuyên và tất yếu của đời sống xã hội, có ảnh hưởng rất to lớn lên sự tồn tại và phát triển của xã hội. Ngày nay, trong điều kiện của cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư (Cách mạng Công nghiệp 4.0), vấn đề khủng hoảng môi trường sinh thái vẫn là một trong những vấn đề toàn cầu, đe dọa sự tồn vong của loài người và của cả hành tinh xanh của chúng ta. Những quốc gia chịu ảnh hưởng sâu sắc nhất của sự khủng hoảng môi trường chính là những nước nghèo, chậm phát triển, nơi bị coi là “bãi rác thải” của các nước tiên tiến, trong đó có Việt Nam.

Trong những năm gần đây, quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước đã góp phần cho nền kinh tế nước ta phát triển nhanh chóng, GDP tăng mạnh, khoa học kỹ thuật, công nghệ phát triển, máy móc từng bước thay thế lao động thủ công, góp phần nâng cao năng suất lao động. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả thu được, quá trình công nghiệp hóa cũng tạo ra những tác hại to lớn như: ô nhiễm môi trường, chất thải công nghiệp, gây ra nhiều hậu quả xấu đối với môi trường sống của con người, xuất hiện nhiều căn bệnh nguy hiểm không vacxin phòng bệnh.

Dân số tăng nhanh, nhu cầu sinh hoạt của con người đa dạng phong phú dẫn đến chất thải ngày càng nhiều. Vấn đề ô nhiễm môi trường đã và đang ngày càng trở nên nghiêm trọng hơn ở Việt Nam. Trên các phương tiện thông tin đại chúng hằng ngày, chúng ta có thể dễ dàng bắt gặp những hình ảnh, những thông tin về việc môi trường bị ô nhiễm. Bất chấp những lời kêu gọi bảo vệ môi trường, tình trạng ô nhiễm càng lúc càng trở nên trầm trọng.

Không nằm ngoài xu hướng trên, Thái Nguyên cũng đang là điểm nóng về ô nhiễm môi trường, với hàng loạt khu công nghiệp (nhiệt điện, Gang Thép, công nghiệp Sông Công, Samsung...) kéo theo đó môi trường cũng bị ảnh hưởng nghiêm trọng.

Đồng Hỷ là một huyện miền núi phía Đông Bắc tỉnh Thái Nguyên. Diện tích 457,75 km², dân số 114.608 người (tháng 7 năm 2008). Đồng Hỷ giáp huyện Chợ Mới tỉnh Bắc Kạn ở phía Bắc, huyện Võ Nhai về phía Đông Bắc; giáp huyện Phú Lương về phía Tây; giáp thành phố Thái Nguyên và huyện Phú Bình về phía Nam và giáp huyện Yên Thế thuộc tỉnh Bắc Giang về phía Đông. Tuy không có những khu công nghiệp lớn đóng trên địa bàn huyện, nhưng Đồng Hỷ vẫn chịu ảnh hưởng nặng nề của khủng hoảng môi trường sinh thái.

Vậy nguyên nhân của những sự việc trên là do đâu?

Một nguyên nhân khác gây ra ô nhiễm môi trường chính là sự thiếu trách nhiệm của các doanh nghiệp. Do đặt nặng mục tiêu tối đa hóa lợi nhuận, không ít doanh nghiệp đã vi phạm quy trình khai thác, gây ô nhiễm môi trường. Bên cạnh đó, chính sự chưa chặt chẽ trong việc quản lý bảo vệ môi trường của nhà nước cũng đã tiếp tay cho các hành vi phá hoại môi trường tiếp diễn. Luật pháp chưa thực sự nghiêm minh, chưa đủ mạnh để ngăn chặn mọi sự vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường... Việc giáo dục ý thức giữ gìn, bảo vệ môi trường sống chưa được quan tâm đúng mức, chưa được tổ chức thường xuyên. Thiếu những chính sách và quy định bảo vệ môi trường nghiêm ngặt và do đang thu hút mạnh các nguồn vốn đầu tư để phát triển nên dễ mắc vào "cạm bẫy" trở thành nơi tiếp nhận nhiều ngành công nghiệp "bẩn", thải ra những chất thải nguy hại cho môi trường. Ngoài ra, lượng xe cộ lưu thông ngày càng nhiều cũng góp phần không nhỏ vào việc gây ô nhiễm bầu không khí.

Mặc dù trên các phương tiện thông tin đại chúng vẫn có những chương trình kêu gọi ý thức bảo vệ môi trường của con người nhưng chúng quá ít ỏi, không đáp ứng được nhu cầu tìm hiểu và học hỏi của người dân. Do đó mà trình độ hiểu biết của người dân còn thấp dẫn đến thái độ tuân thủ nội quy nơi công cộng chưa đi vào nề nếp.